

„Prin rugăciune și credință spre cinstea altarelor; să ne rugăm pentru beatificarea episcopilor greco-catolici, morți în faimă de martiri sub regimul comunist

CRISTOS A ÎNVIAT!

CALEA DESĂVÂRȘIRII

Revistă de spiritualitatea și de cultură creștină a Societății

„EPISCOP DR. IOAN SUCIU”

Anul XVIII Nr. 4 (208) aprilie 2011

Bucuria Învierii Domnului

Înviearea Mântuitorului este minunea prin excelență. Înviearea Domnului stă la baza învățaturii creștine și o mărturisim în **Simbolul Credinței**: „*Și a înviat a treia zi, după Scripturi*”. Înviearea Domnului nu este numai cea mai mare minune a Lui, ci este evenimentul principal al religiei creștine. În **Vechiul Testament** unii taumaturgi au înviat pe unii din morți, ca de pildă profetul Ilie care a înviat pe fiul văduvei din Sarepta Sidonului (III Regi,17). Aceștia însă, odată morți, ei înșiși n-au înviat. În **Noul Testament** au săvârșit învieri din morți Sf. Apostol Petru, care a înviat pe Tavita (Fap. Ap., 9,36-42), și Sf. Apostol Pavel care înviază pe Eutihie din Troa (Fap. Ap. 20, 9-12). La fel, Sf. Petru și Sf. Pavel, odată morți, nu au înviat ei înșiși. Minunata înviere a fost rezervată exclusiv lui Dumnezeu, de aceea, de la începutul erei creștine, Ziua Învierii este considerată evenimentul crucial al istoriei, **Ziua Învierii** fiind numită **Ziua Domnului** și cea mai mare sărbătoare a creștinătății.

Înviearea Domnului este atestată de arătările lui Isus Cristos în răstimpul celor 40 de zile dintre Înviearea și Înălțarea Sa la Cer. Cărțile nou-testamentare consemnează 12 arătări deosebite ale lui Isus cel Înviat. Dintre acestea, cinci arătări au avut loc în Ziua Învierii: femeilor purtătoare de mir (Mt.28,9-10); Mariei Magdalena (Mc.16,9-11); celor doi ucenici ce mergeau la Emaus (Lc.24,13-35); Sfântului Petru (Lc.24,34); celor 10 Apostoli, fără Toma (Lc.24,36-43).

În timpul dintre Învieare până la Înălțare, la fel, cărțile **Noului Testament** consemnează următoarele 7 arătări: Apostolilor, fiind de față și Toma (Io.20, 26-29);ucenicilor, la Marea Tiberiadei, cu prilejul pescuirii minunate (Io.21,1-24);celor 11 Apostoli, pe un munte în Galileia (Mt.16-20); deodată, la 500 de frați (1Cor.15,6); Sf. Iacob (Cor.15,6); Apostolilor, înainte de Înălțarea la Cer (Mc.16,19-20); Apostolului Pavel, pe drumul Damascului (Fap. Ap.9,1-22).

Înviearea Domnului este, așadar, un adevăr istoric care dă înțeles vieții creștinilor. Ea ne dovedește că este înviere și că deci vom învia și noi. Adevărul Învierii Domnului ne face plini de optimism chiar în viața de aici, făcându-ne-o mai plăcută, îmboldindu-ne să ne îndeplinim cu râvnă și conștiinciozitate toate datoriile vieții. Mormântul nu e deci un sfârșit, ci un început. Astfel, trebuie să știm cum să trăim viața de aici ca să ne-o asigurăm pe cea de dincolo. Crezând în Înviearea Domnului, ai mai multă mângâiere în necazurile și durerile vieții. Despărțirea prin moarte de cei dragi este numai pasageră, căci ne vom reîntâlni.

Înviearea Domnului ne dă sens moralității.

Înviearea Domnului ne determină ca mâna ridicată asupra aproapelui să se întindă spre îmbrățișare și pumnul ce strânge piatra împotriva cuiva să se desfacă și să cadă piatra. Înviearea Domnului ne umple de încredere în viață, această viață fiind temelia vieții de dincolo... Să ne bucurăm de Înviearea lui Cristos și, întâlnindu-ne unii cu alții, să rostim cu toată inima: „**Cristos a înviat!**”

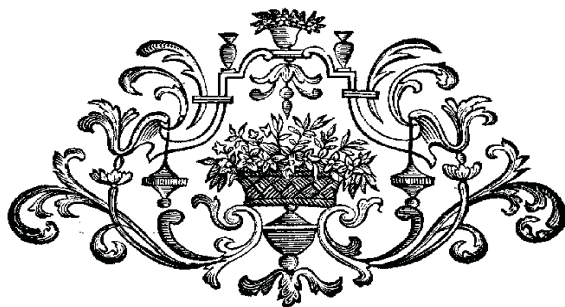
Pr. I. ERDELI

CALEA DESĂVÂRȘIRII

Despre modestie și tăcere

Sfântul Vasile recomandă celor ce vor să înceapă drumul perfecțiunii ca în primul rând să învețe să vorbească. Acest lucru nu este ușor, dimpotrivă, este foarte greu, căci cere cântărirea multor împrejurări. În continuare, Sfântul Vasile spune că știința de a vorbi bine se învață tăcând și deprinzând tăcerea. Se știe că omul vorbește tot ce-i trece prin minte, când îi place, pe tonul care îi place, fără ordine. Tăcerea face să se înlătore limbajul urât și dă timp vorbitorului să cunoască marii mănuitori ai cuvântului, adevărate modele de urmat.

Părintele spiritual
din Alfonso Rodriguez, SJ
“Calea Desăvârșirii Creștine”, vol. I,
Oradea 1933

SUMAR

Editorial.....	2	Pagini bilingve.....	10
Nu putem oare ajunge la Dumnezeu prin simțurile noastre?.....	4	Cristos Învingătorul.....	12
Martî a III-a zi după Paști.....	8	Un model pentru toți.....	14
		Papa Paul al VI-lea.....	18

Nu putem ajunge oare la Dumnezeu prin simțurile noastre?

„Spune Evanghelia că a făcut fapte minunate și fariseii și saducheii, martori fiind ai faptelor miraculoase ale lui Christos, au vrut să-L omoare, dar mai cu seamă spuneau că le făcea cu puterea diavolului. Au trebuit timpurile din urmă pentru oameni să tăgăduiască miracolele, lumea care crede că anotimpul miracolelor a trecut.

Acest om, care n-a făcut nici un rău, a fost acuzat de lucruri grozave.

Doctrina Lui era foarte simplă:

<Împărăția lui Dumnezeu se apropie, lepădați păcatul. Am venit ca Viața s-o aveți și v-am adus pe Mine - Fiul lui Dumnezeu - să mâncați din El. Eu sunt Viața, Eu sunt Învierea>. Și a spus încheind Evanghelia Sa: <Eu sunt Fiul lui Dumnezeu cel viu; începutul și sfârșitul. Înainte de Mine nimeni n-a fost, că sunt (nimeni n-a spus că sunt) înainte de Avram.

Singura dată în omenire întemeietorul unei religii s-a făcut centrul propriei sale religii: <Doctrina sunt Eu, Eu sunt Adevărul, Viața, care v-a înviat sunt Eu, Eu sunt Învierea, Eu sunt judecătorul. Dacă nu mă iubiți, viața voastră este ratată în timp și veșnicie. Dacă Mă iubiți, veți fi judecați cu această iubire>.

Centrul fiind persoana Sa, rămâne să fie răpus. A fost răstignit pe cruce sub Ponțiu Pilat, sub Ana și Caiafa, pentru motivul că s-a declarat a fi Fiul lui Dumnezeu.

Tribunalului, Pilat a declarat civil: <Nu găsesc nici o vină în acest Om, luați-L și judecați-L>. Și a fost supus la supremul sacrificiu care se putea aplica unuia ce nu era roman: răstignirea pe lemnul crucii.

Și El, somat să spună: <El e Fiul lui Dumnezeu?> a răspuns: <Da> și a acceptat moartea pe cruce, moartea care se spune că a fost a unui Dumnezeu, nu a unui om. A primit această moarte, dar cu această moarte n-a murit nici El și n-au murit nici înfiorații lui ucenici.

Învățătorul a înviat în noaptea dintre Sâmbătă și Duminică. A înviat, mormântul era gol! Au venit femeile: <Am văzut pe Domnul!>

(continuare în pag. 5)

Femeile nu văd, ele visează... Închipuiți-vă pescarii aceia cărora le trebuiau realități palpabile, să le poată simți și pipăi. Niciodată Sf. Pavel n-a dat vreun argument referitor la femei. <L-au văzut bărbații>. Dar știm că Isus Christos a făcut din acele femei apostolii învierii Sale. Și la urma urmei, tot ele au dus vestea învierii, acestor apostoli. Ba, mai mult, s-a găsit unul care a spus: <Nu se poate să învie, îmi trebuie dovadă>. Ei bine, i s-a dat lui suprema dovadă, să atingă pe Christos, și a crezut.

Dar minunea aceasta nu rămâne o speculație: au înviat și ucenicii. După 40 de zile, ucenicii s-au dus să propovăduiască pe Cristos. 40 de zile după drama de asasinat prin răstignire în mijlocul unei mulțimi – era cunoscut Cristos în inimile și pe buzele tuturor, au știut prea bine cine e – apostolii predică.

40 de zile, în fața unei drame atât de sângeroase, a unui profet răstignit. Pentru prima dată în istorie, un profet a fost răstignit. Pare că Isus, că Dumnezeu, n-a vrut ca poporul său să poarte pete de sânge pe mâinile lui.

Dar ce se întâmplă? Petru predică și spune fățiș locuitorilor din Ierusalim: <Ați omorât pe Autorul vieții>.

Grozav paradox! Dar Dumnezeu l-a ridicat din morți. În acea zi s-au botezat 4000 de bărbați evrei. Era greu să spună: <Ce ziceți voi? N-a murit Cristos? Trupul a înviat! Mergeți și vedeți mormântul Lui>.

Acei care nu puteau să accepte spusele apostolilor, n-aveau decât să aducă trupul Mântuitorului și să spună: <Iată, ce mai spuneți că a înviat din morți?>

Același lucru au putut să-l spună, au putut să-l afirme și trebuiau să-l spună *preoții*, dacă Cristos nu era în viață.

Și au mărturisit: <L-am văzut înviat din morți! >

L-am văzut în viață! Cine? Noi! Pescarii, oameni simpli, L-am văzut înviat din morți. L-am pipăit, am trăit cu El, i-am exprimat și i-am declarat iubirea noastră. Am crezut că este fantomă, dar El a spus: <Eu sunt>. Și s-a ridicat spre nori cu acele răni având inima străpunsă, picioarele și rănila pe trup – mărturiseau durere; un om ar fi murit repetat cu acele formidabile răni.

Apostolii au sigilat cu sângele lor această mărturisire <Trăiește, L-am văzut, a biruit moartea>. Dar nu numai atât. S-au răspândit în lume să ducă vestea aceasta, Dumnezeu nu ne-a adus vești rele. Și de atunci pe pământ cuvântul Lui se impune credincioșilor. Evanghelia, sursa nesecată, izvorul fără de care atâtea mari gânduri, toate drepturile și bunele așezări pe pământ, nu există. Cum spunea Bergson, *tot ce s-a făcut bine pe pământ, lui Isus se datorește: și tot ce se va face bine de acum înainte, nu va ieși decât de la El. Ne-a dat tot ce putea fi mai bun.*

Ep. Ioan SUCIU

Părintele Ion Muntean își amintește...

Calea Desăvârșirii a primit de la Părintele I. Muntean o fotografie a IPS VASILE AFTENIE și relatarea primei sale întâlniri, în 3 decembrie 1939, cu Rectorul Academiei Teologice de la Blaj, Prof. Dr. Vasile Aftenie.

Părintele Muntean ne povestește în continuare prima sa întâlnire cu viitorul martir.

„În ziua de 3 decembrie anul 1939 m-am dus la Blaj, la Academia Teologică. Am bătut la ușa Rectorului. Mi s-a permis să intru. De la prima vedere am rămas șocat. În prima cameră ca și în a doua, erau pe scaune, pe mese, pe birou, dar mai mult pe jos, numai hârtii împrăștiate.

Persoana de la birou, îngropată în hârtii, s-a ridicat, m-a privit cu bunătațe și cu un gest părintesc m-a invitat să ocup loc. Dânsul era noul Rector al Academiei Teologice, Preotul – Profesor Dr. Vasile Aftenie, cel care cu câteva zile în urmă fusese numit de către Mitropolitul Dr. Alexandru Nicolescu în postul de Rector al Academiei și Seminarului.

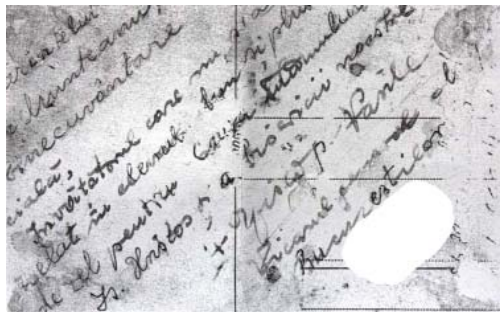
<Uite, dragule, ce am eu pe capul meu. M-au numit în postul acesta fără să cer eu și aici am găsit ceea ce vezi! Despre dumneata am fost informat că ai fost mobilizat pe zona de frontieră și ca ocupație civilă ești secretar la Liceul din Dumbrăveni. Ca om, mă întreb pentru

ce, fiind ofițer român și frumos cum te prezinți, vrei să te faci preot? Nu aștept să-mi răspunzi, căci mai ai vreme, dar acum ce mă fac eu cu ceea ce vezi că am pe cap? N-ai vrea să mă ajuți, căci știu că ai experiență?>

Desigur, nu am stat nici un moment pe gânduri, m-am oferit total. Timp de două săptămâni am lucrat la Rectorat să fac ordine în toate acele hârtii împrăștiate peste tot.

Am cerut șapte coperte de dosar. Le-am dat nume axate pe problemele specifice unui secretariat al unei instituții de învățământ primar, liceal sau universitar. Când am terminat, mi-a mulțumit frumos, mi-a spus că și Dânsul a avut haină militară pe front, în calitate de confesor în Primul Război Mondial. Apoi în semn de colegialitate și prietenie am servit împreună câte un pahar de țuică de Lodroman, satul Dânsului”.

Pr. I. MUNTEAN

Fotografia a fost primită cu dedicație în anul 1943, în timpul unei vizite pastorale pe care IPSS Aftenie a efectuat-o în comuna Sebeș – Făgăraș, în calitate de Vicar General al Bucureștiului, iar părintele Muntean era paroh. Imaginea pe care avem plăcerea a o publica a fost oferită de părintele Muntean familiei IPSS Aftenie pentru confecționarea medalionului de pe mormântul Înaltului Ierarh din Cimitirul Bellu - București.

Textul dedicației: „Părintelui Ion Muntean, cu binecuvântare specială. Învățătorul care nu s-a înșelat în elevul bun și plin de zel, pentru cauza DOMNULUI ISUS CRISTOS și a Bisericii Noastre.

Episcop Vasile, Vicar General al Bucureștilor”.

Emaus

Nu uita: Emausul poate fi orice cale

Domnul e pururi tainicul călător,

Se-alătură-n drum mâhnirilor tale

Și seara, la hanul sărac, ti-e însoțitor.

Cunoaște-L pe Cel ce binecuvântează,

Pâinea duhului cu tine frângând.

El, surâzându-ți, te ospătează

Cu neînvinsa Lui pace vitează

Și până la moarte nu vei fi flămând.

V. Voiculescu „*Gânduri albe*”,
Cartea Românească, 1986.

Marți a III-a zi după Paști

Suntem în a treia zi de Paști și Biserica ne readuce, prin pericopa Evangheliei pe care tocmai am ascultat-o în „prima zi a săptămânii” procurându-ne tristețe dar, imediat, și bucurie.

Tristețe în a-i vedea pe cei doi ucenici dezamăgiți, îndepărtându-se de Ierusalim; tristețe în a-i vedea neîncredători la vestea învierii lui Isus; tristețe văzându-i incapabili să-L recunoască pe Isus în tovarășul lor de călătorie. Dar, apoi, bucurie în a-i vedea că vor să-L găzduiască pe călătorul necunoscut pentru că era seară.

Bucurându-ne împreună cu cei doi, pentru că l-au descoperit pe Isus, pentru că se reîntorc la orașul sfânt și că anunță pe ceilalți ucenici că Domnul a înviat, să parcurgem și noi, iubiți credincioși, în câteva minute, prin meditația noastră, aceste momente: dezamăgire, nepricepere, incredulitate, ospitalitate premiată și deschiderea ochilor, adică drumul de la tristețe la bucurie.

„Iar noi nădăjduiam că El este cel Ce avea să elibereze pe Israel”. Acest verb la trecut exprimă toată dezamăgirea ucenicilor, ucenici care nu mai speră în nimic și se întorc la lucrurile cotidiene. Au sperat în Isus și acesta a fost doar un vis. Cei trei ani în care au fost aproape de El au fost ani fericiți dar au trecut. Acea

voce fascinantă care atrăgea lumea, gesturile semnificative, simple, blândețea cu care se adresa celor din jur..., toate au trecut.

Au sperat. Nu mai speră deloc.

Călătorul ascultă și este dezamăgit și el de aceste discursuri. Dezamăgirea lor devine dezamăgirea lui Isus. Nici măiestria lui incomparabilă nu a reușit să facă să îmbobocească omul nou în acei oameni care se așteptau doar la o eliberare politică și socială a Israelului, de la concepția veterotestamentară a unui Mesia glorios la cea evanghelică a unui Mesia suferind și mântuitor.

„O, nepricepuților și cu inima zăbavnici a crede-n toate câte au spus profeții” sunt cuvinte ce sună ca o imputare, dar nu sunt. Imputarea nu servește la nimic. Isus face doar o constatare: acei oameni sunt „tari de inimă”. Dacă ar fi voit să-i certe, să-i muștruluiască, nu s-ar mai fi oprit după aceste cuvinte, ci ar fi plecat mai departe. În schimb, vedem că le pune o întrebare: *„Nu trebuia oare ca Cristos să pătimească toate acestea și să intre întru gloria sa?”* Și apoi începe să-i catehizeze amintindu-le pasajele mai importante din Scriptură care fac referire la El. Nepricepuților nu înseamnă, așa cum mulți ar crede prost, cretin, ci contrariul virtuții științei, virtute care ne ajută să

(continuare în pag. 17)

**Redacția revistei urează Preasfințitului VIRGIL,
preoților, profesorilor, studenților, elevilor,
cititorilor și nu în ultimul rând, colaboratorilor:
“Sărbători Fericite!”
și le spune:
“Cristos a Înviat”**

PAGES BILINGUES

Association des Amis de l'Église Gréco-Catholique de Roumanie, Blaj

“C'est ce que derange qui fait vivre”

Cardinal Alexandru Todea

L'état de sante du Cardinal Todea étant définitivement juge irréversible, Monseigneur Lucian Mureșan est nommé Métropolitain de l'Église Gréco-Catholique, tandis que trois jeunes Evêques sont ordonnés: Virgil Bercea, Alexandru Mesian et Ioan Sisestean. Nous assistons aux cérémonies, longues et très solennelles: procession avec en tête des groupes d'enfants, puis les délégations de toutes les paroisses en costumes traditionnels avec bannières, croix de bois sculptées et pancartes, puis les religieuses en grande tenue, puis de très nombreux prêtres avec leurs chasubles à cape rutilantes et, enfin, une cohorte d'évêques, le Nonce Mgr. Bukowski et Mgr. Lucian Mureșan, le nouveau Métropolitain. Mgr. Virgil est très ému, Mgr. Alexandru nous donne des distractions: il doit coincer sa mitre un peu trop large avec son oreille! La foule est dense, elle participe de bon cœur à la cérémonie par des chants et des repons „*Il est digne!*” Souvenirs inoubliables fixés par le caméscope de François!

Voyage avec Mgr. Gaidon, Evêque de Cahors (avril, 1995) et Frère Raphael, benedictin du Bec Hellouin, spécialiste en iconographie, qui se propose de travailler à la décoration des églises en construction.

À Satu Mare, nous sommes reçus au lycée d'Etat, dans une classe de française où on récite du Peguy, du Prévert et un texte de St. Ambroise en latin. Sur proposition du professeur, la rencontre se termine par le „*Pater noster*”.

On n'imagine pas cela en France!

À Cluj, le jour de Pâques, nous échangeons avec Mgr. Guțiu et le jeune Vicaire général, père Florentin Crihălmeanu, le traditionnel „**Cristos a înviat!**” (Christ est ressuscité), auquel il faut répondre „**Adevărat a înviat!**” (il est vraiment ressuscité)...La Divine Liturgie est concélébrée avec Mgr. Gaiton, en plein air, en présence de 3000 fidèles! On dit également „**Cristos a înviat!**” au repas qui suit, en frappant son œuf de Pâques contre celui de son voisin de table; celui dont l'œuf se casse a perdu!

(a suivre)

„Ceea ce ne deranjează ne face să trăim”

Cardinal Alexandru Todea

Judecată, starea sănătății Cardinalului Todea era ireversibilă. Episcopul Lucian Mureșan a fost numit Mitropolit al Bisericii Greco-Catolice, în același timp, trei tineri au fost consacrați episcopi: Virgil Bercea, Alexandru Mesian și Ioan Siseștean. Am asistat la ceremonie, lungă și foarte solemnă: procesiunea având în față grupuri de copii, apoi delegațiile din parohii în costume tradiționale, cu prapuri, cruce de lemn sculptată și pancarte, apoi călugărițe și călugări în mare ținută, foarte mulți preoți cu patrafire și feloane strălucitoare, și, în fine, grupul episcopilor înconjurând viitorii episcopi, Nunțiul Mgr. Bukowski și Mgr. Lucian Mureșan, noul Mitropolit. Mgr. Virgil este foarte emoționat, Mgr. Alexandru ne amuză: trebuia să-și fixeze mitra, puțin prea largă pentru urechile sale!

Credincioșii sunt în număr mare, participă cu toată inima la ceremonie, cu cântece și răspunsuri: „*Vrednic este!*” Amintiri de neuitat prinse de Francois cu camera de luat vederi.

Voiaj cu Mgr. Gaidon, Episcop de Cahors, (aprilie, 1995) și Fratele Raphael, benedictin de Bec Hellouin, specialist în iconografie, căruia i s-a propus să lucreze la decorația unei biserici în construcție.

La Satu Mare suntem primiți la liceul de stat, unde, într-o clasă, ni s-a recitat din Peguy, din Prevert și s-a citit un text, în latină, din Sf. Ambroziu. La propunerea profesorului, întâlnirea s-a încheiat cu „*Tatăl nostru*”... Este de neimaginat acest lucru în Franța!

La Cluj, ziua de Paște... am schimbat cu Mgr. Guțiu și cu tânărul Vicar general, Pr. Florentin Crihălmeanu, tradiționalul „*Cristos a înviat!*” (Christ est ressuscite), la care trebuie să răspunzi „*Adevărat a înviat!*” (il est vraiment ressuscite)... Sfânta Liturghie este concelebrată cu Mgr. Gaidon, în aer liber, în prezența a 3000 de credincioși! Se spune la fel: „*Cristos a înviat!*”, la masa care urmează, în timp ce se lovește oul de paști de al vecinului de la masă; oul spart este pierdut!

(va urma)

Cristos Învingătorul

Cu pași mărunți dar încălțați în anevoios post, ne apropiem de momentul ce a luminat întreg Universul, ce a deschis Cerul...

Bucurie cu Nașterea Lui, amar cu Răstignirea, perpetuă fericire a răscumpărării după Înviere...

Nimeni poate nu credea că Regele ce „vine în numele Domnului” nu se va urca pe scaunul de domnie al lui David pentru a-i elibera pe evrei de sub stăpânirea romanilor, nimeni nu credea că istoria Lui se va scrie și încheia astfel, toți așteptau un „mântuitor”, dar nu pe adevăratul Mântuitor.

Primul „mântuitor evreu” era imaginea aceluia ce îi eliberează de orice conducere străină, care adună o armată puternică, amestecată poate cu însăși îngerii Domnului, și va conduce o campanie lungă dar victorioasă, aducând numele neamului lor pe buzele tuturor, căci aveau să cucerească toate teritoriile de sub Soare... Câtă iluzie!

Al doilea, și pe care îl vom numi Mântuitor cu majuscule, este eliberatorul ființei întregi. El are puterea de a da vindecare trupului, a-l remodela, de a învia pe morți, iar sufletului să-i ofere eliberarea de păcate și demoni, readucându-l la starea paradisiacă.

Dar, oricum a fost văzut, El termină ca un răufăcător, căci nu a vrut să fie nici conducător lumesc, ci

ceresc, și nici mântuitor „contrafăcut” după dorința învățătorilor de lege, ci unul divin. Deci, pentru că nu s-a coborât la așteptările noastre (zic „noastre”, căci și noi l-am fi rănit la fel!) și că s-a ridicat la ceea ce trebuia să fie, oamenii l-au răstignit la mijloc, între pământ și Cer! Așa dovedeau că nu-l vor nici ca și conducător lumesc și-l reneagă și ca pe unul ceresc. Deci moară-n chinuri, că nu ne-a împlinit voia!

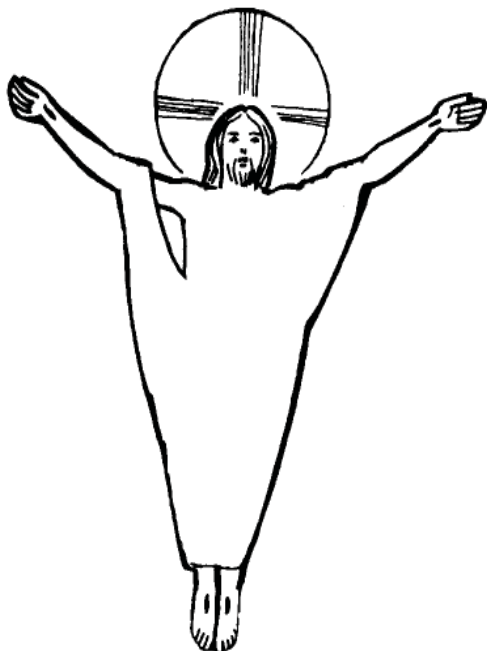
Absurd, dar adevărat! Mulți vor critica ce au făcut ei, mulți vor accepta și alți mulți vor contesta faptul istoric. Noi numai una aveam a face, să medităm că azi încă-L răstignim cu păcatele noastre, cu ignoranța și ura ce ar trebui să fie preschimbate în cleștele de iubire ce scot cuiele, ridică cununa de spini, balsam și ulei ce curăță spre a vindeca rănilor sfinte...

Creștin nu te vei numi numai dacă pentru tine postul înseamnă doar abstenență (ca o cură obișnuită!), și nu mai cu seamă vei plânge și tu cu femeile Ierusalimului păcatele tale și ale lumii; de nu vei fi o Veronica ce se apropie de Cristos pentru a-I întinde o maramă (inima) pentru a-și imprima chipul pe ea; de nu devii un Simeon ce duce cu El Crucea (vieții); de căzând, nu te ridici cu (prin) El; dacă fiind batjocorit, scuipat și lovit nu știi a privi înainte cu iubire și deplină iertare; de nu vei escalada Golgota greutăților de zi cu zi, cu răbdare; apoi de nu te vei crucifica

(continuare în pag. 13)

cu Isus pentru a muri păcatului spre a învia la viața sfințeniei; de nu vei fi răstignitul din dreapta Domnului, un Dismas ce cu adâncă umilință și părere de rău cere iertare pentru toate păcatele cu care L-a ofensat și I-a refuzat iubirea; de nu vei avea curajul de a-L urma pe El și cu inima sfâșiată de durere, ca femeile de la piciorul Crucii, să plângi; de nu o vei primi pe Maica Vergură Maria ca fiind mama ta ca și a Apostolul iubit, Ioan...

Crucea e abia începutul sfârșitului unei stări pentru una superioară! Cristos, mort este îngropat, speranța este închisă și sigilată, dar nu pentru totdeauna. Tradiția ne învață că în

acele trei zile El a coborât pentru a aduce vestea mântuirii acelor ce Îl așteptau. A ruinat iadul ca nimeni să nu îl mai cunoască, să nu-i mai știe calea, căci am fost creați doar pentru Paradis. Ignorantul recrează ceea ce Domnul a distrus. A cui e oare vina?!?

Și dis-de-dimineață, ca femeile ce mergeau cu mieroase miresme, în prima zi a săptămânii, în prima zi a noii ere a acelor ce pot primi Cerul, a bucuriei reconcilierii cu Dumnezeu Tatăl prin jertfa Fiului, să alergăm și noi dimpreună cu ele pentru a primi sfânta veste: *Cristos a înviat! Adevărat a înviat!* ! aveau să constate și Sfinii Apostoli Petru și Ioan gășind mormântul gol. O piatră grea, și strajele înarmate nu s-au putut opune Cristosului Învingător ce le apare prin porți închise, Apostolilor. Picioarele nu-I pot fi legate de acum pentru a merge cu doi ucenici (cu noi, cu toți!) spre Emaus - locul mult dorit de cei ce caută odihna sufletului! -, să-i învețe și să le deschidă ochii, inima, când frângând pâinea a dispărut pentru ca ei să continue celebrarea perpetuă a prezenței Sale divine din Sfânta Euharistie!

Veniți de luați lumină! Lumină în mâini și inimă! Primiți iertarea prin taina mărturisirii și pe Cristos Învingătorul în trupul vostru pentru a fi voi înșivă învingători!

C.V.

Un model pentru toți, Episcopul Martir Ioan Suciu

Pentru a crește un neam, cu o conștiință morală sănătoasă, întotdeauna a fost nevoie de repere, de modele demne de urmat. Noi românii am avut asemenea stâlpi, dar care, din păcate, azi nu mai sunt apreciați la valoarea lor inițială, iar cu exemplele de astăzi, nu vom ajunge prea departe în virtute. Episcopul Ioan Suciu a fost conștient de acest deziderat, s-a aplecat spre tineret devenind un model, a scris despre cei care l-au impresionat și, cu siguranță, i-au fost de folos în a-și trasa această verticalitate în gândire și personalitate. Conștient fiind că „unde este tineretul, acolo este viitorul țării”, vorba lui Iorga, a investit mult în acești copii ai lui Dumnezeu, sădind în ei cele mai scumpe comori, *talanți* neprețuiți, pe care-i vor înmulți de-a lungul vieții, mulțumind mereu lui Dumnezeu pentru faptul că au avut bucuria să fie în preajma acestui preot vrednic al lui Isus.

Tinerii trebuie susținuți, nu neglijați, Preasfințitul Suciu a crezut în ei, sămânța pe care a sădit-o în inima lor nu a rămas fără rod. Pe de altă parte nici tinerii să nu se lase antrenați în conflictul dintre generații, ci să-și canalizeze energiile în folosul Bisericii și

colaborând cu cei mai în vârstă. Suntem mădulare ale lui Cristos, nu avem de ce să intrăm în contradicții neroditoare unul cu altul, altfel spus, dacă *trupul* se va îmbolnăvi, atunci cu toții tragem consecințele. La fel ca și atunci, dacă vom aduna referințele vremii și pe cele prezente, îl putem vedea pe Ioan Suciu în postura de model pentru fiecare dintre noi. Deși s-a scurs o jumătate de veac de când a trecut la cele veșnice, ideile Ep. Ioan Suciu despre rolul tineretului în Biserică și în societate, pentru neam, și despre modul în care ei trebuie să-L urmeze pe modelul Isus în viața de zi cu zi, rămân mereu actuale, în condițiile în care tinerii de atunci se confruntau cu aceleași probleme pe care le întâmpină și cei de astăzi (multe dintre articole se pot citi și astăzi în revista *Calea desăvârșirii*, condusă cu atât de mult devotament de către Doamna Otilia Bălaș de la Oradea). Ce fel de om a fost Preasfințitul Martir Ioan Suciu aflăm dintr-un articol scris de Țucu Maior în revista *Tinerimea Nouă* cu ocazia urcării în grad al noului Păstor.

„Multiplu a fost Părintele în apostolatul său. Multiple au fost binefacerile pe care le-a adus sufletelor în impas. Om cu suflet mare, de tânăr și-a avut idealul

(continuare în pag. 15)

fixat. Și cărui alt ideal mai frumos s'ar putea dedica un suflet nobil, decât vieții preoțești plină de jertfă, în care întinzi o mână bătătorită de muncă creștină unui suflet oropsit și prăbușit în tenebre! Doar preoția, sublimă în simplitatea doctrinei ei, a putut oferi tinereții sale hrană plină de nutremânt și a devenit preot. A devenit preotul scăpat de mrejele egoismului, jertfindu-se pentru alții, pentru sufletul naufragiate.

Iar, în cadrul acestei nobile cariere, mâna sa a realizat lucruri cari n'au rămas în ascunzișul faptelor diverse, ci au ieșit la lumină cu repeziciunea faptelor meritorii”.

Privit din toate unghiurile, rămâi uimit ca de fiecare dată să găsești un nou profil al harului, căci avea foarte multe calități. Era marcat într-un fel de chipul lui Isus: scrie, se roagă. La sediul *Mitropoliei din Blaj, în dormitorul său*, avea deasupra patului o icoană cu Isus: Sfânta Față întipărită pe marama Veronicăi. Icoana era iluminată electric în așa fel, încât strălucea numai Sfânta Față, dând „senzația prezenței reale a lui Isus”. Episcopul obișnuia să trăiască simplu, dar întotdeauna ieșea în lume numai cu reverenda, foarte curat, chiar meticulos, până la cele mai mici lucruri. Se vedea de departe că este un om puternic interiorizat, stăpân pe gesturi și mișcări, afabil, cu

zâmbet discret, cu fața luminoasă, cu un anume magnetism al ființei, sesizat mai ales de cei tineri, care îl simțeau că este al lor.

Maicii Sfinte Maria îi aducea un cult deosebit, se ruga des Rozarul, iar când era cu tinerii, îi invita la a-i urma pilda, le scria și vorbea deosebit despre Mama Mântuitorului nostru. Îi era devotat, iar Maica nu l-a lăsat niciodată la greu. Cu toată inima era implicat în „vestirea la toate neamurile” a numelui și virtuților Mariei prin directa sa conducere a *Reuniunilor Mariane* din localitate.

Dan Tiberiu Pădureanu ne mărturisește: „L-am văzut în rugăciune, vorbind cu Domnul, arzând ca o flacără care luminează, încălzește și dă viață, ca un izvor de apă vie. Deși plâpând, atunci când își împreuna mâinile spre Cer, într-o tainică comuniune cu bolta înstelată de deasupra lui, era măreț în simplitatea sa și simțeau cum întreg universul devine un mister cutremurător și fascinat. [...] El, în rugăciune, depășea pământul în temerarul lui zbor spre Dumnezeu. [...] Sub un înveliș modest, trăia frenetic o putere ce depășea cu mult pe cea a muritorilor de rând. Scopul cel mai scump inimii lui era să aline o rană, să ajute, să-l îndrepte pe om spre perfecțiune, să-l cheme pe Dumnezeu în sufletul celui întristat

(continuare în pag. 16)

și nemângâiat. Făcea parte din clasa marilor misionari. Fiind un om de mare cultură, era preocupat de soarta întregii umanități și privea cu întristare răvășirea valorilor morale, pentru îndreptarea cărora simțea un îndemn și o profundă chemare. [...] Întâlnirea cu el avea ceva plenitudinar. Simțeau alături cu tine un prieten și un frate cald, ca o frântură de Cer coborâtă spre tine, ca o binecuvântare. De aceea oamenii îl căutau, alergau după el, pentru că știau și simțeau preabine, că atunci când nu vezi, orbit de preamultă lumină, este înțelept să deschizi ochii mari. Numai așa vei înțelege și vei putea lua lumină din lumină”.

Ioan Suciu îi chema pe toți la *imitarea* lui Isus, dorind ca mulți să meargă pe calea cea dreaptă și să ajungă sus la Stăpânul tuturor. Avea multe gânduri în această privință și chiar o rezolvare. „Dacă lumea vede un preot, un călugăr, o călugăriță cu viață virtuoaasă, sfântă, ar putea să spună: *Desigur, este ușor să fie desăvârșit, dat fiind statutul său de viață, ocrotit în mănăstire, - dar eu, în lume?...* Dacă însă se va vedea această trăire a virtuții la un laic, lucrurile se schimbă, va fi un exemplu grăitor că și pentru el sfințenia este posibilă”, spunea Episcopul Ioan Suciu. Era pătruns de acest adevăr și mărturisea că dorea să înființeze un «Ordin călugăresc al laicilor», în mijlocul lumii, nu

între ziduri de mănăstire, cu Statut și Regulă proprie, ai cărui membri să nu poarte nici un fel de uniformă vestimentară, «spre a atrage numai prin felul lor de viață», printr-o înaltă practicare a virtuților, a iubirii față de Dumnezeu și față de semenii – față de Dumnezeu ascuns în om. O femeie, care ar face parte din acest Ordin, poate să se și fardeze dacă vrea, numai să ducă o viață sfântă, spunea Episcopul Ioan Suciu”. Bineînțeles că această chemare era făcută mai curând tinerilor, care din diferite motive începeau să-și trăiască viața în dezordine. Ioan Suciu a gândit că în acest mod le va da un reper în viață, o chemare, un țel de atins: sfințenia. Se poate observa și în multe sale scrieri cum mereu bate apropo la acest deziderat. Trăind el însuși conform chemării lui Isus la sfințenie din Sfânta Evanghelie după Matei, dorința aceasta se extinde mai presus de barierele sufletului său virtuos, dorind ca și cei care în general îl înconjurau cu bucurie, tinerii, să trăiască la fel. Pe de altă parte, se tot poate ca acest gând să-l fi dedus urmărind viața consacrată lui Dumnezeu a mamei sale, Maria, care în acea vreme ajunsese să participe zilnic la *Sfânta Liturghie* și să se împărtășească de fiecare dată, ea a fost prim-motorul la acest mod de viață al laicilor în Blaj.

Ciprian VESTEMEAN

(urmare din pag. 8)

cunoaștem adevărul și să pătrundem misterul.

„*Ci și niște femei de ale noastre ne-au înspăimântat, vedenie de îngeri au văzut*”. Expresia „au venit să ne spună” are un ton zeflemitor. Cei doi se cred mai buni, mai presus decât acele femei. Ei au rămas mirați de viziunea îngerilor care atestau că Isus a înviat, dar pentru că Petru și Ioan, care au alergat la mormânt, nu l-au găsit pe Isus nici viu nici mort, nu au crezut și au părăsit Ierusalimul.

„*Rămâi cu noi, că e spre seară*” au spus aceste cuvinte cei doi, pentru că „ardea inima lor” sau pentru că ar fi invitat pe oricine? Căci evreii practicau mult ospitalitatea și, adesea, le era răsplătită de Cer. Vechiul Testament povestește multe episoade semnificative. Este destul să

ne aducem aminte de Avraam care a fost vizitat de Sfânta Treime și a avut ca răsplată faptul că Saara a rămas însărcinată. La fel au făcut și cei doi și au fost răsplățiți. Isus a deschis ochii inteligenței lor. Nu Isus a fost oaspetele celor doi, ci ei au fost la „masa Domnului”. Numele celor doi ucenici (sau cel puțin al unui dintre ei, rămâne necunoscut pentru că istoria lor este la fel cu istoria fiecărui om aflat pe drumul Evangheliei).

Iată că am ajuns și la bucuria celor doi ucenici: de a merge și a anunța celor 11 și celor care erau împreună cu ei că Domnul a înviat. Nu au păstrat doar pentru ei acest premiu de deschidere a ochilor ci au și dat mărturie despre Înviere. În fiecare Liturghie celebrăm o amintire: este vorba de amintirea lui Isus Cristos mort și înviat și o celebrăm în „așteptarea venirii sale”.

Acest lucru trebuie să ne determine și pe noi, iubiți credincioși, să continuăm a fi verigi în lanțul mărturisitorilor, care anunță din generație în generație fără întrerupere, că Domnul a Înviat, în acest pelerinaj pământesc, până în momentul în care El se va revela în gloria Sa definitivă. Amin.

Pr. Olimpiu TODOREAN

Papa Paul al VI-lea (XIX)

Circa 3000 de Episcopi au adus rugăciuni împreună, la Conciliul Vatican II, pentru frații lor români.

„Despre acest gest de solidaritate, la scară planetară, Ep. Vasile Cristea de la Roma, scria: <Dorim, în sfârșit să remarcăm faptul - și să-l amintim cu profundă recunoștință - că, în sânul Conciliului Vatican II, toți Părinții Bisericii Universale și-au adus aminte de noi. În cadrul acestui Conciliu ecumenic, când s-a celebrat Liturghia în ritul român pentru Biserica persecutată din România - la data de 21 octombrie 1963 și 1964 -, iar Părinții Conciliari au fost au fost invitați să se roage pentru această intenție, aceștia, de fapt, s-au unit cu Arhiepiscopul și cu cei 5 *preoți români la Altar, care voiau să reprezinte 5 Dieceze greco-catolice suprimate din România și 5 Episcopi morți în închisori [...]* Cei aproape trei mii de Părinți sinodali, adică Biserica întregă, reprezentată prin Ierarhii ei, s-au rugat, deci, pentru frații lor din România> La acea dată (anii 1963-1964), al șaselea Episcop unit dintre cei arestați în 1968, anume Iuliu Hossu, încă nu murise. Mai adaugă Ep. Vasile Cristea: <Noi avem toată nădejdea că va veni vremea când în **Sinaxarul** Bisericii Universale și în mod particular în Sinaxarul Bisericii Greco-Catolice din România, vor apărea și cei șase

Ierarhi Confesori ai Bisericii Unite (*Valeriu Traian Frențiu*, al Orăzii, *Vasile Aftenie*, vicarul Bucureștilui, *Ioan Bălan* al Lugojului, *Ioan Suciu* al Blajului, *Alexandru Russu* de la Baia Mare și *Tit Liviu Chinezu*, Beniaminul Episcop, despre care numai anul trecut am aflat că a fost consacrat Episcop și a murit pentru credință)>. Și <cei împreună cu dâșii>: preoții și credincioșii lor, <care au suferit batjocuri, umiliri, prigoană, închisori și moarte pentru numele lui Hristos [...] Și împreună cu toți sfinții Bisericii Universale, ei vor fi lăudați și preamăriți de toți creștinii de la Răsărit și până la Apus, pentru că numele lor s-a preamărit între neamuri și privesc s-au făcut lumii întregi” (Rândurile acestea au fost scrise în anul 1969, când Ep. Iuliu Hossu trăia, n.n.).*

Acum suntem în pragul de a vedea împlinite cele simțite de Ep. Vasile Cristea: întreaga Biserică Română cu Roma, Greco-Catolică este azi în rugăciune pentru beatificarea celor șapte Episcopi morți în faimă de martiri.

Papa Paul al VI-lea, în Vinerea Mare din 1964, la Calea Crucii de la Coloseum s-a rugat pentru **Biserica**

(continuare în pag. 19)

Tăcerii, în care era inclusă Biserica Greco-Catolică Română. Papa s-a exprimat: „*Corpul lui Hristos din punct de vedere moral și astăzi este răstignit în multe regiuni ale lumii; Biserica Tăcerii e încă Biserica chinuită, Biserica ce suferă și în multe părți sufocată. Isus și astăzi ar putea întreba pe modernii și abilitii prigonitori: <Pentru ce mă prigonești?>* E dureros pentru cei care îndură astfel de nedreptăți; e nedemn pentru cine le săvârșește, chiar dacă sunt mascate cu ipocrizii legale... *<Dar suntem siguri, a continuat Papa, că aceste suferințe îndelungate sunt confortate de asistența divină și mângâiate de compătimirea noastră și de întreaga frățietate creștină universală>*”.

Cu ocazia pelerinajului , la 50 de ani de la apariția Preacuratei la Fatima, în fața a 2000 de pelerini, papa Paul al VI-lea a spus că se roagă ca prin mijlocirea Preasfintei Fecioare să se obțină libertatea Bisericii „*în acele țări unde libertatea religioasă în mod practic lipsește și unde negarea lui Dumnezeu e prezentată ca și cum ar însemna adevărul vremurilor noi și salvarea popoarelor, în timp ce nu e așa. Noi ne rugăm pentru aceste țări; ne rugăm de asemenea pentru frații creștini ai acestor*

națiuni, pentru ca puterea lui Dumnezeu să-i susțină și să li se dea adevărata libertate civilă”.

În 1977, Papa Paul al VI-lea „*a închinat ziua de 28 noiembrie unui popas de reculegere și rugăciune împotriva violențelor care au ajuns aproape la ordinea zilei*” . Într-un ziar italian se scria despre martiriul Bisericii Române Unite cu Roma și erau citate cuvintele PSS.I Suciuc: „*Pentru Biserica Română Unită cu Roma acesta este ceasul Vinerii Mari. Acum, iubiți credincioși, ne arătăm dacă suntem ai lui Cristos, sau dacă ne întovărășim cu Iuda vânzătorul [...] Nu este decât o singură Biserică ale cărei chei Isus le-a dat lui Petru Pescarul, și prin el urmașilor lui, episcopilor din Roma, care i-au urmat în scaun și pe care îi numim Papi*”.*

Se spune adesea că în istoria Bisericii se remarcă Papi politici, cum a fost Leon al XIII-lea, Papi pioși, ca Pius al IX-lea sau al X-lea. În opoziție cu aceștia, Papi intelectuali, cum a fost Pius al XII-lea, sau unii a căror inimă a dominat pontificatul lor. Datorită lui Paul al VI-lea, avem un intelectual, un om politic și un om al inimii. Pentru catolici, pentru creștini, pentru lume, el reprezintă exemplul viu al inteligenței inimii.

(va urma)

Rugăciune compusă de Sfânta Bernadetta, vizionara de la Lourdes

Cât de fericit era sufletul meu,
Iubită Mamă,
Atunci când te contemplam!
Câtă bucurie, când îmi amintesc
de clipele dulci,
trăite sub privirea Ta
plină de bunătate și milă pentru noi!
Da, iubită Mamă,
ai coborât pe pământ
ca să apari unei slabe fetițe
și să-i transmiți mesaje,
cu toate că nu era demnă.
Cât de umil este gestul Tău!
Regină a Cerului și a Pământului,
ai ales
Cea mai slabă creatură
ce există în lume.
O, Marie,
Dăruiește virtutea prețioasă a umilinței
Celei care îndrăznește să se numească fiica Ta.
Iubită Mamă,
ajută-mă să te urmez în tot,
ca eu să devin o fiică
așa cum dorește Inima Ta,
așa cum dorește Inima Fiului Tău

Colectivul redacțional:

Director: prof. Otilia BĂLAȘ

Secretar de redacție: Pr. Olimpiu TODOREAN

Redactori: Pr. Ioan ERDELI

Tehnoredactare computerizată: Pr. Olimpiu Todorean

Adresa: Redacția CALEA DESĂVÂRȘIRII
Str. Gen. Magheru, 3/5 - ORADEA -3700 (BH)